

Markedsandeler for høstvetesortene 2010 - 2021

Tabell 1 viser utviklingen i dyrkingsomfang de tolv siste sesongene for de viktigste høstvetesortene. Høstveteearealet har variert mye de siste årene, og det sammen med overlagering av innkjøpt såkorn, kan medføre at en får uvanlige svingninger i markedsandelene for sortene. Vanskelige forhold for etablering av høstvetete høsten 2017 ga et beskjedent areal i 2018 på noe under 100 000 dekar, mens den tørre sommeren ga gode forhold for etablering av høstvetete høsten 2018 slik at i 2019 var arealet oppe i 426 000 dekar, som er det største høstveteearealet vi har hatt så langt. En del arealer ble imidlertid tatt opp om våren på grunn av kraftige snømuggangrep. I 2020 var arealet 191 000 dekar. Høsten 2020 var gunstige for såing, og det ble sådd nær 300 000 dekar. Nær 100 000 dekar gikk ut, og 182 000 dekar ble høstet.

Når det gjelder fordeling av markedsandeler har dette endret seg mye i løpet av de siste årene. Tabellen viser at Ellvis, som var den desidert største høstvetesorten i 2019 kun ble dyrket på 3 prosent av det totale høstveteearealet, etter at matmelindustrien ikke lenger ønsket sorten. KWS Ozon tok over store deler av markedet og ble dyrket på nær 60 prosent av arealet i 2020. Dette sank til rundt 30 prosent i 2021, og vil nok synke ytterligere etter som Ozon vil bli betalt som förhvetete i 2022. Kuban hadde et betydelig dyrkingsomfang med 18 prosent av arealet i 2019, og økte til over 40 prosent i 2021. Förhvetesorten Jantarka har hatt en liten øking av markedsandeler over flere år, og ble i 2021 dyrket på ca. 15 % av høstveteearealet. Noen sorter er solgt i relativt små kvanta. Noen av disse har ikke vært med i verdiprøvingen, mens andre som Bernstein og Praktik nylig er godkjent. Norin skal opp til vurdering i 2022, og sorten Informer har vært med i verdiprøvingen i 2021.

Markedsandelene er basert på salg av såkorn. Store høstveteearealer gikk ut i 2021. Forskjeller i vinterherdighet, og evt. forskjeller i hvor en dyrker ulike sorter, gjør at det kan være betydelige forskjeller i forhold til de presenterte tallene i andelene som ble høstet i 2021.

Tabell 1. Markedsandeler (%) for høstvetesorter i perioden 2010 - 2021

År	Ellvis	Kuban	Magnifik	Jantarka	KWS Ozon	Norin	Julius	Praktik	Bernstein	Torp	Informer
2010	2,5	0,4	44,4	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	12,3	3,8	26,4	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	25,7	3,4	18,6	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	20,4	16,2	17,3	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	36,0	9,4	13,1	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	42,9	21,6	6,8	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	61,1	19,6	6,2	2,2	-	-	-	-	-	-	-
2017	54,7	22,2	6,0	2,4	0,2	-	-	-	-	-	-
2018	61,7	16,3	3,6	5,3	5,2	0,8	-	-	-	-	-
2019	43,0	14,6	4,4	8,6	7,8	2,0	6,2	3,3	-	-	-
2020	3,1	18,3	1,0	12,2	58,3	1,0	2,6	1,9	-	0,5	0,1
2021	2,2	43,6	-	15,9	31,1	0,6	2,0	1,8	0,3	1,1	0,8